

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-11-27

Nr. (14)-D8-3653

I

Nr.

DĖL NUTARIMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė ir pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo dviejų alternatyvių nutarimų „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“ projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą ir du alternatyvius Lietuvos Respublikos Seimo nutarimų „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“ projektus (toliau – Nutarimo projektai).

Nutarimo projektais siūloma Lietuvos Respublikos Seimui vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 137 straipsnio 3 dalimi apsvarsčius projektus ir pasirinkus vieną iš jų patvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijos naudojimo funkcinius prioritetus (toliau – LRBP koncepcija). LRBP koncepcijos dviejų projektų medžiaga dėl didelės apimties nepridedama, tačiau paskelbta interneto svetainėje www.bendrasisplanas.lt > Koncepcija > LRBP koncepcijos medžiaga.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijos pirmojoje alternatyvoje formuojami sprendiniai, sudarantys sąlygas siekti užsibrėžtų ambicijų ir vizijų, plėtojant susiformavusią šalies erdvinę struktūrą su dešimčia regionų - Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės, Utenos, Telšių, Tauragės. Šioje alternatyvoje prioritetas teikiamas principui, kuomet viešosios investicijos skirstomos kuo tolygiau Lietuvos teritorijoje ir kiekviename regione individualiai telkiamas platus spektras pagrindinių paslaugų. Dešimties regionų pagrindinių urbanistinių centrų teritorinis pasiskirstymas šalyje palyginti tolygus, dėl to galimos prielaidos sąlyginai vienodam regioninių paslaugų pasiekiamumui. Švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos paslaugų teikimo sistema paremta hierarchinės urbanistinės struktūros principu, pagal kurį individualiai urbanistinių centrų teritorijose užtikrinamos skirtingo lygio bazinės viešosios paslaugos. Tačiau vien tolygus faktinis pasiekiamumas per laiko dimensiją neužtikrina vienodo viešųjų paslaugų ir gyvenimo kokybės lygio. Šios alternatyvos atveju, atsispiriant nuo regioninių centrų išdėstymo logikos ir vystymo strategijos Lietuvoje, teritorija būtų pakankamai tolygiai padengta vidutinio efektyvumo mobilumo paslaugų paketais, tačiau kokybiškam centrų gyvavimui užtikrinti reikėtų infrastruktūriškai stiprinti regionines jungtis ir formuoti savarankiškus susisiekimo koridorius.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijos antrojoje alternatyvoje siūlomi partnerystės principai, kurie veikia susiklosčiusioje šalies struktūroje, sudaro sąlygas jai lanksčiau prisitaikyti pagal besikeičiančią demografinę situaciją, optimizuoti išteklius ir finansinius resursus jos išlaikymui, aukštai gyvenimo kokybei visoje šalies teritorijoje pasiekti. Sudarant sąlygas bendradarbiavimui, sustiprinami ne tik urbanistiniai centrai, bet ir regionai. Pagal šios alternatyvos principus, turėtų būti skiriamas tikslinis sisteminis šalies investicijų koncentravimas

partneriaujantiems subjektams į sritis ir teritorijas, kurios, įvertinant jų pranašumus ir specifiką, gali duoti didžiausią naudą ir grąžą ne tik konkrečiai vietai, bet ir regionui, valstybei.

Įvertinus esamą erdvinę struktūrą bei joje veikiančias sistemas, modeliuojamos teritorinį pagrindą turinčios, naujas sinergijas kuriančios, šalies stabilumą užtikrinančios penkios partnerystės grupės:

- Vilniaus - Utenos – Ukmergės;
- Kauno – Marijampolės – Alytaus;
- Klaipėdos – Tauragės – Telšių;
- Šiaulių – Mažeikių;
- Panevėžio - Biržų – Rokiškio.

Partnerystės formuojamos pagal įvairaus pobūdžio sąsajų visumą. Identifikuojant pastarąsias sąsajas - tam tikrą bendrumą, vertinami aspektai, turintys teritorinę išraišką bei nusakantys tiek esamas priklausomybes, tiek potencialias galimybes:

- fiziomorfologinis – nusakantis turimą gamtinį pagrindą;
- teritorijos formuojamas potencialas veiklai - pvz. našios žemės suponuoja agrarinę veiklą, o vaizdingas kraštovaizdis - rekreacijos ir turizmo;
- ekonominis - funkcinių regionų ribos pagal darbuotojų GPM perlaidas (pagal „Investuok Lietuvoje“ informaciją);
- susisiekimo potencialas – kai urbanistinius centrus ir kitas ekonominės veiklos zonas gali jungti ne mažiau nei dvi esamos arba planuojamos aukštos kokybės alternatyvios susisiekimo sistemos;
- fizinė gretimybė - žemesnio lygmens centrų teritorinė gretimybė su aukštesnio lygmens centrais.

LRBP koncepcijų projektams atliktas strateginių pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV), kurio ataskaita paskelbta interneto svetainėje www.bendrasisplanas.lt > Koncepcija > SPAV. SPAV ataskaitos išvadosse įvertinus koncepcijos alternatyvas aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu aspektu siūloma pasirinkti koncepcijos II projektą (Koncepcija. II alternatyva).

LRBP koncepcijos projektai 2019 m. spalio 23 d. buvo pristatyti Lietuvos teritorijos bendrojo plano rengimo koordinavimo komisijos posėdyje, į kurią deleguoti ministerijų viceministrai. Posėdyje dalyvavo užsienio reikalų viceministras Neris Germanas, krašto apsaugos Logistikos departamento direktorius plk. Ovidijus Eitminavičius, socialinės apsaugos ir darbo viceministras Eitvydas Bingelis, žemės ūkio viceministras Petras Narkevičius, finansų viceministrė Loreta Maskaliovienė, ekonomikos ir inovacijų Ekonomikos plėtros departamento vyresnioji patarėja Gina Jaugielavičienė, Vidaus reikalų ministerijos kancleris Valdemaras Urbonas, kultūros viceministrė Gintautė Žemaitytė, susisiekimo viceministras Gytis Mažeika, švietimo, mokslo ir sporto viceministras Arūnas Plikšnys, aplinkos viceministras Marius Narmontas ir aplinkos ministras Kęstutis Mažeika. 2019 m. spalio 24 d. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo koordinavimo komisijos posėdžio protokolu Nr. D4-173 nutarta Lietuvos Respublikos Seimui siūlyti pasirinkti koncepciją su II alternatyva (Koncepcija. II alternatyva).

Nutarimų projektai 2019 m. spalio 25 d. buvo pateikti ministerijoms viešai apsvarstyti. Projektus be pastabų suderino Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, ir Krašto apsaugos ministerija. Teisingumo ministerija, Žemės ūkio ministerija, Energetikos ministerija ir Kultūros ministerija pateikė pastabų, į kurias atsižvelgus, nutarimų projektai buvo pataisyti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019-11-25 pateikė pastabas ir pasiūlymus nutarimų projektams, į kuriuos atsižvelgus nutarimo projektai buvo papildyti ir pataisyti.

Atsižvelgdami į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijos (valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų) patvirtinimo“ turėtų būti priimtas 2019 m. rudens sesijoje, teikiame nutarimų projektus.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas: Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimas Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“.

Neigiamų pasekmių priėmus Nutarimo projektus nenumatoma.

Nutarimo projektais numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektų antikorupcinis vertinimas neatliekamas, nes nutarimo projektais nenumatoma reguliuoti visuomeninių santykių, nurodytų Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnyje.

Nutarimų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos įstatymo ir kitų teisės norminių aktų rengimo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Papildomų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Nutarimų projektų rengimą koordinavo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės vadovas Dainius Čergelis (tel. 8 616 98137, el. p. dainius.cergelis@am.lt). Nutarimų projektus parengė Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės vyresnioji patarėja Algimantė Treinienė (tel. 8 646 93675, el. p. algimante.treiniene@am.lt) ir vyriausioji specialistė Asta Rokickienė (tel. 8 695 67967, el. p. asta.rokickiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Konceptijos alternatyvų prezentacija, 24 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika